

Istungidokument

A9-0168/2024

9.4.2024

RAPORT

Anna Júlia Donáthi puutumatus e äravõtmise taotluse kohta
(2024/2002(IMM))

Õiguskomisjon

Raportöör: Gilles Lebreton

SISUKORD

	lk
ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS.....	3
LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD, KELLELT RAPORTÖÖR SAI SISENDMATERJALI.....	6
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	7

ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS

Anna Júlia Donáthi puutumatus e äravõtmise taotluse kohta (2024/202(IMM))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Ungari peaprokurõri 19. detsembri 2023. aasta Anna Júlia Donáthi puutumatus e äravõtmise taotlust seoses Budapesti piirkonnaprokuratuuri toimetatava kriminaalmenetlusega (asi nr 2.Nyom.397/2022), mis algatati mitme isiku poolt ametiisiku vastu suunatud jõu kasutamise tõttu, ning seoses kriminaalmenetlusega, mille ta kavatses Anna Júlia Donáthi vastu algatada Ungari 2012. aasta seaduse C (karistusseadustiku kohta) artikli 310 lõike 1 punkti a väidetava rikkumise tõttu ning millest teatati Euroopa Parlamendi täiskogu istungil 15. jaanuaril 2024,
 - olles vastavalt kodukorra artikli 9 lõikele 6 kuulunud ära Anna Júlia Donáthi selgitused,
 - võttes arvesse protokoll nr 7 (Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide kohta) artikleid 8 ja 9 ning otsestel ja üldistel valimistel Euroopa Parlamendi liikmete valimist käsitleva 20. septembri 1976. aasta akti artikli 6 lõiget 2,
 - võttes arvesse Ungari põhiseaduse artikli 4 lõiget 2, Euroopa Parlamendi Ungarist valitud liikmete õiguslikku seisundit käsitleva 2004. aasta seaduse LVII artikli 10 lõiget 2 ja artikli 12 lõiget 1 ning Ungari Rahvuskogu käsitleva 2012. aasta seaduse XXXVI artikli 74 lõikeid 1 ja 3,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu 21. oktoobri 2008. aasta, 19. märtsi 2010. aasta, 6. septembri 2011. aasta, 17. jaanuari 2013. aasta ja 19. detsembri 2019. aasta otsuseid¹,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 5 lõiget 2, artikli 6 lõiget 1 ja artiklit 9,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A9-0168/2024),
- A. arvestades, et 19. detsembril 2023 esitas Ungari peaprokurõr taotluse võtta ära Ungarist valitud Euroopa Parlamendi liikme Anna Júlia Donáthi puutumatus seoses kriminaalmenetlusega, mille Budapesti piirkonnaprokuratuur kavatses algatada Anna Júlia Donáthi vastu Ungari 2012. aasta seaduse C (karistusseadustiku kohta) artikli 310 lõike 1 punkti a väidetava rikkumise tõttu seoses tegudega, mis pandi toime 21. veebruaril 2022 ühe teise kriminaalteomenetluse raames läbi viidud läbiotsimise ajal;
- B. arvestades, et 21. veebruaril 2022 sisenes Anna Júlia Donáth koos kolme Ungari Rahvuskogu liikme ja teiste isikutega ühele Ungari tuntud usutegelasele kuuluvatesse

¹ Euroopa Liidu Kohtu 21. oktoobri 2008. aasta otsus, Marra vs. De Gregorio ja Clemente, C-200/07 ja C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; Üldkohtu 19. märtsi 2010. aasta otsus, Gollnisch vs. parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; Euroopa Liidu Kohtu 6. septembri 2011. aasta otsus, Patriciello, C-163/10, ECLI:EU:C:2011:543; Üldkohtu 17. jaanuari 2013. aasta otsus, Gollnisch vs. parlament, T-346/11 ja T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23. Euroopa Liidu Kohtu 19. detsembri 2019. aasta otsus, Junqueras Vies, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

ruumidesse, kus toimus läbiotsimine kriminaalmenetluse raames seoses väidetava eelarvepettusega, mille nimetatud usutegelane oli väidetavalt toime pannud; arvestades, et puutumatuse äravõtmise taotluse kohaselt leidis seejärel kõnealuste isikute ja läbiotsitavate ruumide turvamise eest vastutavate tolliametnike vahel aset vastasseis; arvestades, et selles osalenud inimesed, sealhulgas Anna Júlia Donáth ja kolm Ungari Rahvuskogu liiget peatati alles siis, kui ruumidesse saabusid politseinikud, kes läbiotsimise takistamise tõttu kohale kutsuti;

- C. arvestades, et Anna Júlia Donáth valiti 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimistel Euroopa Parlamendi liikmeks;
- D. arvestades, et Ungari 2012. aasta seaduse C (karistusseadustiku kohta) § 310 lõike 1 punkti a kohaselt paneb isik, kes takistab jõuga ametiisiku seadusjärgsete kohustuste täitmist, toime kuriteo; arvestades, et Anna Júlia Donáthi küsitleti järgneva uurimise raames kahtlustatavana; arvestades, et tema suhtes on algatatud kriminaalmenetlus;
- E. arvestades, et parlamendiliikme puutumatus eesmärk on kaitsta parlamenti ja selle liikmeid kohtumenetluse eest, kus käsitletakse parlamendiliikme kohustuste täitmisega lahutamatu seotud tegevust;
- F. arvestades, et esiteks ei saa parlamenti võrdsustada kohtuga ja teiseks ei tohi parlamendiliiget pidada puutumatus eest äravõtmise menetluse raames süüdistatavaks²;
- G. arvestades, et väidetav kuritegu ei kujuta endast Anna Júlia Donáthi kui Euroopa Parlamendi liikme kohustuste täitmisel avaldatud arvamust ega antud hääli protokoll nr 7 (Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide kohta) artikli 8 tähenduses;
- H. arvestades, et protokoll nr 7 (Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide kohta) artikli 9 kohaselt on Euroopa Parlamendi liikmetel oma riigi territooriumil samasugune immunitet nagu selle riigi parlamendi liikmetel;
- I. arvestades, et vastavalt Ungari põhiseaduse artikli 4 lõikele 2 on Ungari Rahvuskogu liikmetel puutumatus; arvestades, et vastavalt Euroopa Parlamendi Ungarist valitud liikmete õiguslikku seisundit käsitleva 2004. aasta seaduse LVII artikli 10 lõikele 2 on Euroopa Parlamendi liikmetel samasugune puutumatus nagu Ungari Rahvuskogu liikmetel ning vastavalt sama seaduse artikli 12 lõikele 1 kuulub Euroopa Parlamendi liikme puutumatus eest äravõtmise kohta otsuse tegemine Euroopa Parlamendi pädevusse; arvestades, et vastavalt Ungari 2012. aasta XXXVI seaduse (Rahvuskogu kohta) § 74 lõikele 1 võib juhul, kui asjaomase küsimuse puhul ei loobuta puutumatus vabatahtlikult, kriminaal- või väärteomenetluse algatada või seda jätkata ja kohaldada sunnimeetmeid parlamendiliikme suhtes ainult rahvuskogu eelneval nõusolekul;
- J. arvestades, et Euroopa Kohtu praktikast tuleneb, et „... valiku osas, mille parlament kavatses teha puutumatus eest äravõtmise või puutumatus kaitsmise taotluse kohta tehtavas otsuses, on parlamendil väga lai hindamispädevus sellise otsuse poliitilise laadi tõttu“³;

² Üldkohtu 30. aprilli 2019. aasta otsus, *Briois vs. parlament*, T-214/18, ECLI:EU:T:2019:266.

³ Üldkohtu 17. jaanuari 2013. aasta otsus, *Gollnisch vs. parlament*, T-346/11 ja T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23, punkt 59 ning selles viidatud kohtupraktika.

- K. arvestades, et Ungari usutegelast, kelle suhtes kohaldati läbiotsimistoiminguid, peetakse Ungari praeguse valitsuse vastaseks; arvestades, et Anna Júlia Donáth on korrupsioonivastase võitluse kontekstis võtnud oma fraktsiooni aruteludes Euroopa Parlamendis mitu korda sõna selle isiku toetuseks; arvestades, et Anna Júlia Donáth osaleb Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonis, mis arutab korrapäraselt kõiki õigusriigiga seotud küsimusi, sealhulgas Ungaris; arvestades, et ta võtab sageli sõna Ungari poliitiliste liidrite kritiseerimiseks;
- L. arvestades, et Anna Júlia Donáthile omistatav väidetav kuritegu pandi toime 21. veebruaril 2022, samas kui puutumatuse äravõtmise taotlus esitati alles 19. detsembril 2023; et taotlus esitati seega alles ligi kaks aastat pärast asetleidnud vahejuhtumit, 2024. aasta Euroopa Parlamendi valimiste eel; arvestades, et riiklikud menetlused algatati nähtavasti vaid kahe läbiotsitavates ruumides viibinud ja väidetavate sündmustega seotud olnud Euroopa Parlamendi liikme, sealhulgas Anna Júlia Donáthi suhtes; arvestades, et need kaks Euroopa Parlamendi liiget kandideerivad Ungaris 2024. aasta Euroopa Parlamendi valimistel;
- M. arvestades, et nende konkreetsete tõendite koos esinemine tekitab tõsiseid kahtlusi seoses võimaliku kavatsusega õhnestada Anna Júlia Donáthi poliitilist tegevust ja eelkõige tema tegevust Euroopa Parlamendi liikmena;
- N. arvestades, et seetõttu näib olevat tegemist olukorraga, kus võib eeldada *fumus persecutionis*'t ehk konkreetseid tõendeid⁴, mis viitavad sellele, et kõnealune kohtumenetlus algatati kavatsusega õhnestada puutumatuse äravõtmise taotlusega parlamendiliikme poliitilist tegevust ja eelkõige tema tegevust Euroopa Parlamendi liikmena, kes kandideerib 2024. aasta Euroopa Parlamendi valimistel oma erakonna esikandidaadina;
1. otsustab Anna Júlia Donáthi puutumatuset mitte ära võtta;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus ja vastutava parlamendikomisjoni raport viivitamata Ungari pädevale ametiasutusele ja Anna Júlia Donáthile.

⁴ Euroopa Liidu Kohtu 17. septembri 2020. aasta otsus, Troszczynski vs. parlament, C-12/19, ECLI:EU:C:2020:725, punkt 26.

**LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD,
KELLELT RAPORTÖÖR SAI SISENDMATERJALI**

Raportöör kinnitab oma ainuvastutusel, et ei saanud mingit sisendmaterjali üksuselt või isikult, kes tuleks kodukorra I lisa artikli 8 kohaselt käesolevas lisas ära märkida.

**TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA
VASTUTAVAS KOMISJONIS**

Vastuvõtmise kuupäev	8.4.2024
Lõpphääletuse tulemus	+: 15 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Gunnar Beck, Ibán García Del Blanco, Virginie Joron, Sergey Lagodinsky, Gilles Lebreton, Maria-Manuel Leitão-Marques, Karen Melchior, Sabrina Pignedoli, Adrián Vázquez Lázara, Axel Voss, Marion Walsmann, Javier Zarzalejos
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Guy Lavocat, Antonius Manders, Nacho Sánchez Amor